

Mesele siziñ bilşiñiz ýaly däl...

Category: Kitapcy, Publisistika, Sözler

написано kitapcy | 23 января, 2025

Mesele siziñ bilşiñiz ýaly däl... MESELE SIZIÑ BILŞIÑIZ ÝALY DÄL

Mesele bildiğiniz gibi değil... Türk devletleri Kıbrıs'ı neden tanımıyor

06.09.2018

Açılımı Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyi olan Türk Konseyi ya da öz Türkçe resmi adıyla TÜRK KENEŞİ 6. Devlet başkanları doruk toplantısı 3 Eylül 2018 tarihinde Kırgızistan'ın Çolpan Ata kentinde gerçekleştirildi. Toplantıya; Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan ve Türkiye kurucu üye olarak, Özbekistan ve özerk Tataristan onur konuğu olarak Macaristan ise gözlemci üye olarak iştirak etti.

Bu konsey 2009 yılında Nahcivan'da kuruldu. Kuruluş önerisi Kazakistan devlet başkanı Sayın Nursultan Nazarbayev'e aittir. O zaman Türkiye Cumhuriyeti cumhurbaşkanı Abdullah Gül idi. Konseye Özbekistan ve Türkmenistan katılmamıştı. Zira Özbekistan'la Türkiye arasında siyasi sorunlar vardı. İslam Kerimov'un vefatından sonra bu sorunlar büyük ölçüde giderildi ve Özbekistan artık konseye üye olmak istediğini bildirdi. Bu konseye bağımsız Türkî devletler katılıyor. Tataristan bağımsız olmasa bile sanırım Sayın Putin'in de onayı alınarak onur konuğu vasfıyla konsey toplantısına katıldı. Umarım bundan sonraki toplantılarda diğer özerk Türkî devletler de katılma imkanı bulur. Sayın Putin'in özellikle Rusya Federasyonuna bağlı Başkurdistan, Yakutistan, Karaçay Balkar ve Çuvaşistan gibi diğer Türkî devletler için de aynı tavrı göstermesini dilerim.

Ayrıca Moldavya'ya bağlı özerk bir Hristiyan Türk devleti olan

Gagavuz Cumhuriyeti'nin de bu konseye üye olmasını sağlamak için Moldavya devleti ile bir anlaşmaya varılmalıdır. Moldavya ve Rusya Türkî halklarla dostluk ve işbirliği içerisinde olan devletlerdir. Bu dostluğun sürmesi için Türk Konseyinin desteklenmesi onların da çıkarınadır. Zira Türkî halkların birliği barış amaçlı bir birliktir.

Öte yandan pek çokları bu konseye Türkmenistan ve KKTC'nin katılmamasını merak ediyor.

Bir kere KKTC bağımsız devlet olarak tanınmadığı ve statüsü henüz uluslar arası camia tarafından tam olarak belirlenmediği için katılamıyor.

BU ÜLKELER NEDEN ÜYE OLAMIYOR

Peki, KKTC'yi Türkî devletler neden tanımıyor?

Bunu özellikle Türkiye istemiyor. Çünkü Kıbrıs'ta barış görüşmeleri halen devam ettiği için böyle bir tanınma talebinin görüşmeler konusunda uzlaşmaz taraf olarak suçlanmaya sebep olma ihtimali var. Ayrıca KKTC eğer Türkî devletlerce tanınırsa Ermeni işgali altındaki Azerbaycan toprağı olan Karabağ'ın da diğer devletler tarafından bağımsız devlet olarak tanınma ve Azerbaycan'dan koparılma tehlikesi mevcut. Bu ve başka nedenlerle Türkiye, KKTC'nin tanınmasını şimdilik talep etmiyor. Ne zaman ki Kıbrıs barış görüşmeleri tam olarak çöker ve barış umudu tükenirse o zaman böyle bir talep söz konusu olacaktır.

Ya Türkmenistan'ın durumu nedir?

Benim de atalarımın geldiği Türkmenistan, Birleşmiş Millet nezdinde tarafsızlık statüsü talep ettiği ve bu statüye sahip olduğu için hiçbir uluslar arası örgüte üye olmuyor. Türk Konseyine üye olmama sebebi de budur. Ama Türkmenistan, Türkî devletler arasındaki siyasi olmayan kültürel etkinliklere katılıyor.

Türk Konseyine üye olan ve olmak isteyen devletlerin hepsi Türk kökenli olduklarını biliyor. Zira bu tarihen sabit bir gerçektir. Hepsi Türk dilinin lehçe yahut şivelerini konuşuyor.

TÜRKİ OLMAYAN DEVLET

Yaklaşık 100 yıllık Rus egemenliği nedeniyle çoğunda Rusça da ikinci resmi dil olarak kabul ediliyor. Ayrıca o ülkelerde önemli sayıda Rus nüfus da mevcut. Ama hepsi kendi Türkî kimliğinin özelliği olarak kendi dilini yani Kazakça, Kırgızca, Özbekçe, Azerbaycanca, Türkmence'yi resmi dil olarak kullanıyor.

Orta Asya devletleri arasında Türkî kökenli olmayan bir devlet daha var ki o da Tacikistan'dır. Tacikler Türkî değil Farsî bir halktır. Bundan dahi haberi olmayan bazı kalemşörler konuya dair bir takım yazılar yazıyor. Bu konudaki cehaletlerini gidermek için oturup birkaç makale okuma gereği de duymuyorlar.

Bu arada hemen belirtelim ki Tacikistan Farsî bir ülke olsa da nüfusunun yaklaşık %30'u Özbek Türklerinden oluşuyor. Lakin elbette ki çoğunluk Taciklerdir ve ülkenin resmi dili de Tacikçedir.

Tacikistan ve İran aynı soydan gelen iki devlettir. Aralarında keskin bir mezhep ayrımı olmasına rağmen ikisi de Farsî oldukları için yoğun bir işbirliği içerisindeler. Tacikler Hanefi, İranlılar ise Caferi / Şiidir. Tıpkı Azerbaycan'la Türkiye'nin durumu gibi... Türkiye çoğunluk olarak Hanefi, Azerbaycan da Caferi / Şiidir. Ancak soy ve dil birliği mezhepsel kimlikten önemli olduğu için iki ülke arasında "bir millet iki devlet" anlayışı hakimdir.

Kanımca bu bir millet iki devlet sözü de revize edilerek bütün Türkî ülkeleri katacak şekilde söylenmelidir. "Bir millet 7 devlet" yahut Macaristan'ı da katıp "bir millet 8 devlet" gibi...

“TÜRK KÖKENİMİZİN BİLİNCİNDEYİZ”

Türk Konseyi toplantısı noktasında en ilginç ve sevindirici olay Macaristan’ın durumudur. Macaristan Avrupa’nın ortasında yer alan ve resmi adı HUNGARY olan bir devlettir. Macarlar kendilerini çoğunlukla Avrupa Hun İmparatorluğunun ve Attila’nın devamı olarak görürler.

Nitekim toplantıya katılan ve çok etkileyici bir konuşma yapan Macar başbakanı Viktor Orban; “Türk kökenimizin bilincindeyiz. Macarca Türk diliyle bağlantılı bir dildir. Türk Konseyine gözlemci üye olmak istiyoruz...” şeklinde açıklamalarda bulundu.

Macaristan nüfusunun tamamına yakını Hristiyan olan bir ülkedir. Ancak Türkî olduğu için Müslüman Türkî ülkelerle aynı konsey içerisinde yer almayı talep ediyor. Bu da aslında soy ve kültür bağının din bağından daha güçlü olduğunu göstermesi bakımından son derece etkileyici bir hadisedir.

Türkî devletlerin Türkçe değil de Rusça konuştukları ve Türk olmadıkları iddiasına gelince...

Yaklaşık 100 yıl süren Rus egemenliği nedeniyle Rusça bu ülkelerde yaygın olarak konuşuluyor ama bununla birlikte ana dillerini de konuşuyorlar. Kazak Türkçesi, Kırgız Türkçesi, Özbek Türkçesi, Azerbaycan Türkçesi, Türkmen Türkçesi resmi dildir. Bu Türk dilleri git gide sokağa ve devlet işlerine egemen olmaya başladı ve her geçen gün Rusçanın etkisi azalıyor. Nitekim Türkî devletler Rus alfabesini bırakıp Latin alfabesine geçiyorlar. Kazakistan’da bağımsızlığın ilk yıllarında son derece bilinçli bir Atatürkçü olan Nazarbayev’in politikaları sonucu Rus nüfus % 38 civarında iken bugün bu oran % 20’lere düştü. Kazak nüfus da %40’lardan % 60’lara yükseldi. Ayrıca Kazakistan “Türk Akademisi” adıyla bir akademi de kurdu. Diğer Türkî ülkeler de bu akademiye destek veriyor.

İSTERSE ÇÖLAŞAN’A ÖĞRETEBİLİRİM

Türkî halklara Türkçe bilmiyorlar demek son derece cahilcedir. Türkçe sadece Türkiye’de konuşulan bir dilden ibaret değil. Asıl Türkçe; Gök Türk Yazıtlarındaki Türkçedir. Bu konuda Çarşamba günü Sözcü gazetesinde talihsiz ve üzücü bir yazı yazan Emin Çölaşan da aslında Türkçe bilmiyor. Lakin ben biliyorum. Ona isterse Gök Türkçe yani asıl Türkçeyi öğretebilirim.

Türkî devletlerdeki halkların büyük çoğunluğu aynı kökten geldiklerini ve ortak ataya sahip olduklarını biliyorlar. Türkiye de dahil hepsi Gök Türk devletinin devamındırlar. Bu gerçeğe rağmen Türkî halkları küçümsemek ve onlar aleyhinde yazı yazmak ve propaganda yapmak kesinlikle doğru bir tavır değildir. Böylesi yanlış hareketler nedeniyle biz Atatürkçüler derin bir üzüntü duyuyoruz.

LAİKLİK KONUSUNDA DUYARLILAR

Doğru olmayan bir diğer tavır da Türkî ülkeleri radikal İslamcı hareketlerin kucağına itmektir. Bu konuda Suudi kaynaklı Vahhabi örgütler çok çalışıyor. Ayrıca Türkiye Diyanet İşleri Başkanlığı da dinci hareketlere destek veriyor. Ama Kazakistan gibi Türkî devletler laiklik konusunda son derece duyarlılar. Dinci çalışmaları yasaklayan kanunlar çıkarıyorlar. Ayrıca neredeyse bütün Türkî devletlerde Atatürk heykelleri dikiliyor. Atatürk adı caddelere, meydanlara, kültür merkezlerine veriliyor. “Atatürk bütün Türk dünyasının atasıdır,” şeklinde konuşmalar yapılıyor.

Birilerinin iddia ettiği gibi Türkî devletler Türk kimliğinin farkında değillerse adı Türk olan bir konseye niye katılsınlar? Türkiye’nin mevcut yönetimine muhalefet etmek için çalışmak başka bir şey Türkî halkların işbirliğini desteklemek başka bir şeydir. Bu ikisini ayırt edememek kronik muhalefet hastalığı mıdır? Bu satırların yazarı olarak ben de Türkiye’deki mevcut yönetime keskin bir biçimde muhalifim. Ancak Türk Konseyi konusundaki çalışmaları ayrı değerlendirmek gerektiğini idrak edecek bir anlayışa sahip olduğumu da

belirtmek isterim.

Bir de bazı aydınlardan zaman zaman avamî bir söylemin sadır olduğunu görüyorum. Neymiş; falan ülkenin halkı bizi sevmiyormuş. Bu tip söylemler son derece cahilce söylemlerdir. Türkî ülkelerin halkları arasında zaman zaman sorunlar olabilir. Ama bu sorunlar tarihi hakikatleri nasıl yok edebilir ki? Tarih diyor ki bu ülkelerin halkları aynı kültüre, aynı soya mensup. Ana baba bir kardeşler de bazen sorunlar yaşar. Ama bu sorunlar onların kardeş olduğu gerçeğini asla değiştirmez. Bir gün gelir barışırılar. Tıpkı birkaç yıl öncesine kadar aralarında büyük sorun olan ama bugün barışan Özbekistan ve Türkiye'nin kardeşliği gibi...

DAHA DA GÜÇLENECEKLER

Son olarak şunu ifade edeyim ki Türk Konseyi / Türk Keneşi bundan sonra daha da güçlenecektir. Türkiye'de ve diğer Türkî ülkelerde bir gün elbet yönetimler değişecek ama Türk Konseyi yoluna devam edecektir.

Sözlerimizi büyük Atatürk'ün 1930'larda söylediği bir sözülle bitirelim:

“Bugün Sovyetler Birliği dostumuzdur, komşumuzdur, müttefikimizdir. Bu dostluğa ihtiyacımız vardır. Fakat yarın ne olacağını kimse bugünden kestiremez. Tıpkı Osmanlı gibi, tıpkı Avusturya-Macaristan gibi parçalanabilir. Ufalanabilir. Bugün elinde sımsıkı tuttuğu milletler avuçlarından kaçabilirler. Dünya yeni bir dengeye ulaşabilir. İşte o zaman Türkiye ne yapacağını bilmelidir. Bizim bu dostumuzun idaresinde dili bir, inancı bir, özü bir kardeşlerimiz vardır. Onlara sahip çıkmaya hazır olmalıyız. Hazır olmak yalnız o günü susup beklemek değildir. Hazırlanmak lazımdır. Milletler buna nasıl hazırlanır? Manevi köprülerini sağlam tutarak. Dil bir köprüdür. Tarih bir köprüdür. Köklerimize inmeli ve olayların böldüğü tarihimiz içinde bütünleşmeliyiz. Dış Türklerin bize yaklaşmasını bekleyemeyiz. Bizim onlara

yaklaşmamız gerekli.”

İlahiyatçı Yazar Cemil KILIÇ.

Odatv.com Publisistika